

Asia: VN/32564/2021

Jatkuvan oppimisen sanasto

1 koulutustoiminta

Kommentit

-

2 koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

3 koulutuslainsäädäntö

Kommentit

-

4 opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

5 muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

6 markkinaehtoinen koulutustoiminta

Kommentit

-

Käsitekaavio 1. Koulutustoiminta

Kommentit

-

7 koulutus (1)

Kommentit

-

8 koulutus (2)

Kommentit

-

9 aikuiskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 2. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus (2)

Kommentit

Sanaston esitystapa ja käsitekaaviot ovat muutoin erinomaiset selkeät ja johdonmukaiset, mutta tässä kohtaa huomio kiinnittyi otsikon 2.1 ja käsitekaavio 2. eroavaisuuteen. Otsikko kuuluu 'Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan' mutta käsitekaavion nimi on 'Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan'. Onko tähän joku erityinen syy tai ymmärretäänkö tässä luonne ja tarkoitus samaa tarkoittavina?

Käsitekaaviossa 'koulutuslaji' yläkäsitteenä ei tunnu kuvaavalta, kun alakäsitteet ovat nuorten koulutus ja aikuiskoulutus. Kuvaavampi käsite voisi olla 'ikävaihe' tai 'elämänvaihe', eli koulutus ikävaiheen/elämänvaiheen mukaan.

10 omaehtoinen koulutus

Kommentit

-

11 henkilöstökoulutus

Kommentit

-

12 täydennyskoulutus

Kommentit

Täydennyskoulutusta kuvaavina esimerkkeinä mainitaan työtehtäviin tarvittavien lupien tai todistusten saamiseksi järjestettävät lyhyet koulutukset. Usein kuitenkin käytännössä puhutaan täydennyskoulutuksesta, kun henkilöstö hakeutuu työnantajan luvalla (tai määräämänä), työajalla ja/tai työnantajan rahoittamana ylipäänsä ammattitaitoa ylläpitävään tai lisäävään koulutukseen. Täydennyskoulutuksen määrittelyä olisi hyvä täsmentää.

Käsitekaavio 3. Koulutus (1) omaehtoisuuden, järjestäjän, tavoitteen ja rahoittajan mukaan.

Kommentit

-

13 muuntokoulutus

Kommentit

-

14 kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 4. Koulutus (1) ja koulutus (2) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

Kommentit

-

15 työvoimakoulutus

Kommentit

-

16 kartoitusjakso; orientaatiojakso

Kommentit

-

17 ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisesti suuntautunut työvoimakoulutus

Kommentit

-

18 rekrytoiva työvoimakoulutus; rekrytoiva koulutus; rekrytointikoulutus

Kommentit

-

19 ei-tutkintotavoitteinen ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisia valmiuksia lisäävä koulutus

Kommentit

-

20 yhteishankintakoulutus

Kommentit

-

21 kehittämiskoulutus; KEKO-koulutus

Kommentit

-

22 valtionosuusrahoitettu työvoimakoulutus; VOS-työvoimakoulutus

Kommentit

-

23 valtionosuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 5. Työvoimakoulutus

Kommentit

-

24 erikoistumiskoulutus; korkeakoulujen erikoistumiskoulutus

Kommentit

-

25 työelämässä oppiminen; > työpaikalla oppiminen

Kommentit

-

26 työpaikalla järjestettävä koulutus

Kommentit

-

27 oppisopimuskoulutus

Kommentit

-

28 koulutussopimukseen perustuva koulutus

Kommentit

-

29 työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus

Kommentit

-

30 työharjoittelu (1); korkeakouluharjoittelu; > ammattikorkeakouluharjoittelu

Kommentit

-

31 koulutuskokeilu

Kommentit

-

Käsitekaavio 6. Työelämässä oppimisen muotoja.

Kommentit

-

32 osaamiskokonaisuus (1)

Kommentit

-

33 osaamiskokonaisuus (2)

Kommentit

-

34 tutkinnon osa

Kommentit

-

35 opintokokonaisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 7. Osaamiskokonaisuuksia.

Kommentit

-

36 opetus

Kommentit

-

37 ohjaus

Kommentit

-

38 vertaisohjaus

Kommentit

-

39 valmennus

Kommentit

-

40 elinikäinen ohjaus

Kommentit

-

41 ammatinvalinta- ja uraohjaus

Kommentit

-

Käsitekaavio 8. Opetus, ohjaus ja valmennus.

Kommentit

-

42 oppiminen

Kommentit

-

43 elinikäinen oppiminen

Kommentit

-

44 jatkuva oppiminen

Kommentit

-

45 avoin oppiminen

Kommentit

Tässä luetellaan oppimiseen osallistumisen esteitä. Luetteloon olisi tärkeää lisätä oppimisvaikeudet (joita on esim. lukivaikeus, hahmottamisen vaikeus), koska ne ovat erittäin yleisiä (väestöstä 10-20 %:lla on oppimisvaikeuksia) ja monien kohdalla aivan keskeisiä opintoihin hakeutumisen ja niissä selviytymisen esteitä.

Avoin oppiminen tässä merkityksessä on melko vieras käsite. Nykyään puhutaan paljon saavutettavuudesta, liittyen sekä oppimisympäristöihin että opetus-/opiskelumateriaaleihin. Puhutaan mm. teknisestä, digitaalisesta ja kognitiivisesta saavutettavuudesta. Ovatko avoin oppiminen ja saavutettava oppiminen synonyymejä?

Käsitekaavio 9 . Oppiminen

Kommentit

-

46 kyvykkyys

Kommentit

-

47 osaaminen; ~ kompetenssi

Kommentit

-

48 todennettu osaaminen; sertifioitu osaaminen

Kommentit

-

49 osaamisen tunnistaminen

Kommentit

-

50 osaamisen tunnustaminen

Kommentit

-

Käsitekaavio 10. Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.

Kommentit

-

51 pätevyys; ammattipätevyys

Kommentit

-

52 kelpoisuus; > virkakelpoisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 11. Pätevyys ja kelpoisuus

Kommentit

-

53 todistus (1)

Kommentit

-

54 koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutukseen liittyvä todistus; todistus (2)

Kommentit

-

55 muuhun koulutukseen kuin koulutusjärjestelmäkoulutukseen liittyvä todistus

Kommentit

-

56 työtodistus

Kommentit

Tässä todetaan, että "työtodistuksesta ei saa ilmetä muuta kuin mitä sen sanamuodosta käy ilmi".
Lause on suoraan työsopimuslaista, mutta se on kyllä varsin vaikeaselkoinen.

57 pätevyystodistus

Kommentit

-

Käsitekaavio 12 . Todistuksia

Kommentti

-

Yleiset kommentit sanastosta

Kommentti

Sanasto on varsin selkeästi laadittu ja esitetty, ja termien määrittelyt ovat pääosin yksiselitteisiä.
Kaaviot havainnollistavat hyvin termien ja käsitteiden suhteita.

Kun kyseessä on jatkuvan oppimisen sanasto, jossa jatkuva oppiminen määritellään enemmän työelämään sidoksissa olevaan oppimiseen kun taas elinikäinen oppiminen on laajempi käsite, on perusteltua, että sanastokin keskittyy suoraviivaisemmin työelämävalmiuksia antavaan oppimiseen. Oppimisen ja osaamisen tunnistamisen tapojen kehittyessä todennäköisesti sanastokin laajenee, joten on tärkeää päivittää sanastoa riittävän usein. TUV A-koulutus (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus) ja esimerkiksi osaamistodistus ja osaamismerkki olisi hyvä lisätä sanastoon jo nyt.

Reinikainen Sarianna
Erialaisten oppijoiden liitto ry